

СТАНОВИЩЕ

Върху материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 6.1 Растениевъдство научна специалност Почвознание, обявен от Институт за гората – БАН в ДВ бр. 35/27.04.2021 г.

Кандидат за участие в конкурса: гл. ас. д-р Ваня Георгиева Качова - Институт за гората, БАН

Изготвил становището: доц. д-р Бисер Емилов Христов – Лесотехнически Университет - София и ИПАЗР „Н. Пушкиров“.

1. Кратки биографични данни.

Ваня Георгиева Качова е родена на 20 Април 1964, в град Доспат, обл. Смолян. Завършва средното си образование в Политехническа гимназия „Димитър Благоев“ гр. Видин през 1982 г. Следва в Софийския университет специалност „Аналитична и органична химия“ дипломира се като магистър през 1988. Първоначално работи в Институт по физиология на растенията – БАН, като специалист биолог. От 1995 до 1996 е учител, технически ръководител на учебна работилница по каучуци и пластмаси. През 1996 започва като химик в лаборатория „Горско почвознание“ в ИГ- БАН. През 1999 е започва да работи като научен сътрудник, тогава е зачислена и като докторант, като се дипломира през 2006. От 2007г. заема длъжността главен асистент.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с минималните изисквания, съгласно „Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Институт за гората – БАН“.

Представените материали съответстват на изискванията. Достигнатите от кандидата „минимални изисквани точки по групи показатели“ надвишават стойностите, посочени в Таблица 1 към Приложение 1, Област 6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“ от „Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени за заемане на академични длъжности в ИГ - БАН“. Общият брой достигнати точки от кандидата е 1063,5 т.. при изискване от общ минимален брой 500 т.

3. Общо описание на представените материали (по вид; по важност; място на публикуване; език, на който са публикувани; брой на съавтори и др.)

Представени са общо 27 публикувани статии, както следва: по групи показатели: Категория А - 50 т.; Категория Б – няма (без монография); Категория В4 - 10 бр. 240 т. - в реферирани и индексирани издания, избрани от кандидата като еквивалент на монография; Категория Г7 - 9 бр. публикации в реферирани и индексирани издания; Категория Г8 – 8бр. публикации в нереферирани издания или Г7 +Г8 (общо) 239 т. Използвани като възможности за публикуване в реферирани и индексирани издания са общо 10 различни научни списания - Наука за гората (2 бр.) и Silva Balcánica (2 бр.), Ecologia Balcanica (3 бр), BJSS (3 бр.); Balkan Ecology (2бр.) и по една публикация в Journal of Geochemical Exploration, Agricultural Science and Technology, BJAS, Procedia Environmental Sciences, Šumarski list и NRSD. Публикациите в нереферирани издания общо 8 на брой включват сборници от конференции и нереферирани списания.

4. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важните научни приноси.

В приложената документация по конкурса, кандидатът е дал справка за посъществени научни и научно-приложни приноси в трудове, които са ясно разделени на такива с научен и с научно-приложен характер. В разширената хабилитационна справка са посочени **Научни приноси** в следните направления -

1. Основна характеристика на горски почви района на гр. Сандански и в Лозен планина.

2. Проучвания върху сорбционните свойства на почвите под дървесна растителност. Направени са изследвания относно сорбционни свойства на горските почви под букови насаждения от Централен Балкан и Осогово. Направени са изследвания относно сорбционните характеристики на почвите от Софийски район, повлияни от антропогенна дейност, изследвани са почви от лесопарка на гр. Сандански.

3. Микробиологична характеристика на горски почви – изследвани са почви под дъбови екосистеми от София и Сандански.

4. Характеристика на почви повлияни от антропогенна дейност – урбанизирани и техногенни от индустриални и минни райони в Софийския район. Извършена е оценка на състоянието на почви 30 г. след провеждане на биологичната рекултивация на табани от МК „Кремиковци“. Изследвани са табани от Байкушева махала в Перник.

5. Характеристика на почви от крайречни гори в островите на река Дунав .

Най-значими научно-приложни постижения и внедрителска дейност.

1. Изведен е съдов опит с субстрати от табани и семена от червен дъб както и смесени табан и утайка пречиствателната станция, където се наблюдава увеличаване на растежи и подобряване на някои свойства на почвите. Използване на торове и подобрители за подобряване на почвените характеристики и растежа на растенията. Направени са съдови опити като са използвани минерални и органични торове.

2. Използване на Дървесната растителност като биоремедиация, като възможност за намаляване замърсяването на почвата с тежки метали.

5. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (цитируемост).

Кандидатът е посочил общо 21 бр. открити цитирания на свои публикации, от които 14 бр. в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, 6 бр. в монографии и колективни томове с научно рецензиране и в нереперирани списания с научно рецензиране. 1бр. в дисертационен труд Представените материали, свързани с цитиранията, съответстват на изискванията, като събира общо 280 точки.

6. Участие в научни и приложни проекти.

Кандидатът е посочил общо 8 бр. проекта със свое участие, като ръководи 4 бр., три от които са с вътрешна субсидия към БАН и един с двустранно сътрудничество БАН с РАН – ЕБР. Участва в един проект финансиран от финансиран от Фонд Научни Изследвания към МОН. Като участник в международни 3 проекта, като 2 са по COST и едни двустранен с БАН с РАН. По този показател са отчетени 205 точки, което напълно покрива изискванията.

7. Учебно-преподавателска дейност (ръководител/консултант на докторанти, обучение на студенти и др.)

Кандидата е изнесъл лекции по програмата Еразъм в Сантяго де Комростела Университи – Луго, Испания по програма ERASMUS (2015) – 2 бр.

1. Agroforestry in Bulgaria past and perspectives

2. Soil resources in Bulgaria and Sustainable management

Няма информация за обучение на студенти и докторанти.

8. Оценка на личния принос на кандидата.

От всички представени за конкурса публикации (27 бр.) кандидатът има шест самостоятелни публикации. Първи автор е в голяма част от тях (19 бр.), втори автор в 2 броя и трети и следващ автор в 3 броя. Тези показатели доказват личния принос на кандидата в публикационната дейност да бъде определен като достатъчен за целите на конкурса.

9. Критични бележки и препоръки.

Нямам критични бележки, освен някои незначителни, като в обобщената информация са дадени 35 бр. публикации а за участие в конкурса 27 броя, получава малко обръкване при крайното обобщаване. Също така цитирания в дисертации не се броят, по новите изисквания. Препоръчвам на кандидата да участва и публикува в монографии.

10. Лични впечатления.

Познавам лично кандидатът гл. ас. Ваня Качова с която имаме една обща публикация. Тя добре е запозната с изследванията върху Техногенните и Антропогенните почви в София и Перник. Работи основно по проблемите върху замърсяването на почвите, техните сорбционни свойства също така и състава и свойства на почвеното органично вещество. Добре се справя в теренните почвени проучвания, лабораторните анализи и публикуването на резултатите.

10. Заключение.

Във връзка с посоченото по-горе, предлагам гл. ас. д-р Ваня Георгиева Качова - **ДА БЪДЕ** избрана за „ДОЦЕНТ” по професионално направление 6.1 Растениевъдство научна специалност, „Почвознание“.

Дата 29.07.2021

Член на НЖ:

(Доц. д-р Бисер Христов)